

til at bevirke større Bevægelser af Jordaksen. Da man for nogle Aar siden opdagede, at der virkelig skete smaa Forandringer i Nordpolens Beliggenhed, og da der jo paa den asiatiske-alaskiske Side af den nordlige Halvkugle ikke findes saadanne isdækkede Omraader som paa den atlantiske Side, syntes der at være en Smule Haab om, at Nordpolens Vandring kunde være Løsningen paa det vanskelige Isthidsspørgsmaal. Det viste sig imidlertid hurtigt, at Polbevægelsen var indskrænket til en lukket Kurve med meget lille Radius og uden nogen- somhelst Antydning af, at Polen foretager større sekulære Vandringer, og paa de Undersøgelser, der er foretagne i Alaska og Nord-Asien, er det ikke lykkedes at paavise de Spor af et tidligere varmere Klima, som Hypotesen fordrer.

Victor Madsen.

Otto Nordenskjöld: Polarvärlden och dess grannländer, med 40 Illustr., 214 S., 8°. Albert Bonnier Stockholm 1907.

Den bekendte Polarforsker, Professor ved Göteborgs Högskola, Otto Nordenskjöld har i nærværende Værk publiceret en Samling af de af ham holdte Forelæsninger over Polaregnene og heri nedlagt i populær Form en stor Del af sin betydelige Kendskab til dette Stof, hvilken han har erhvervet sig ved Selvsyn i Grønland, Alaska, Island, Ildlandet og nærliggende antarktiske Egne. Indenfor den knapt tilmaalte Ramme kan man ikke vente sig Besvarelse paa alle mulige Polarproblemer, og Forfatteren indskrænker sig derfor ogsaa til en kortfattet Beskrivelse af, hvad der er opnaaet ved ældre og nyere Opdagelsesrejser. Skønt Forf. er Geolog, tager

han dog fuldt Hensyn til de geografiske Sider af Sagen, saasom Egnenes Natur, Klima, Befolkning o. s. v. Han begynder med en Beskrivelse af Grønland og Eskimoerne, og fremsætter her bl. a. en Teori om, at hele Grønlands indre Urbjærgmasse i store Træk danner et gennemskuret Højdeplateau, og fremhæver Indlandsisens stærkt nivellerende Indvirkning og de dybe Dale, som Gletsjerne danner ved Indlandsisens Grænser. Han behandler Island og Jan Mayen, hvor han paa førstnævnte Ø peger hen paa den store Vandkraft, som Island besidder i Form af de brede, mægtige Floder, som den ikke særlig kolde Vinter ikke hindrer Benyttelsen af. I et særligt Kapitel om Spitzbergen omtales de mange Turistdampere, der besøger den interessante Ø, og de uforstandige Turisters hensynsløse Nedslagtning af Rener og Edderfugle, der snarest burde standses. Om Sydpolarlandene, som Forf. selv har besøgt, tænker han sig Muligheden af et isfrit Land i deres Indre, og mener, at vi her staar overfor en af Jordklodens største Gaader. Man skal jo intet forsværge i denne Verden, men isfri Lande midt inde i de øde Ismarker ved Polerne synes dog vel ikke at have nogen stor Sandsynlighed for sig. Man maa imidlertid vente med Gaadens Løsning, indtil en Undersøgelse har fundet Sted. De sidste Kapitler omhandler de subarktiske Lande paa den sydlige Halvkugle, Nordamerika, Sibirien, og Nordevropa; her behandles Tundrerne, Isgangen paa de sibiriske Floder, de nordevropæiske Bjærges Plateauform og mange andre Spørgsmaal. I det hele vil Bogen være højst velkommen for alle geografisk interesserede, og den er skrevet i et let tilgængeligt Sprog.

Ole Olufsen.

Ny Literatur

(indkommet til Selskabets Bibliotek).

Evropa.

Die Phlegräischen Felder von Prof. Dr. Carlo de Stefani, Pet. Mitt. Erghft. 156. 201 S. med Illustr. og Kort (købt af Selskabet).

Kulturgrenze und Kulturzyklus in den polnischen Westbeskiden von Prof. Dr. Erwin Hanslik. Pet. Mitt. Erghft. 158. 115 S. med Illustr. og Kort (købt af Selskabet).

Plantevæxten paa Færøerne med 29 Billeder af C. H. Ostenfeld. Kjøbhvn. 1906. 8° 140 S.

Meddelelser om Danmarks Antropologi udg. af den antropologiske Komité ved Dr phil. H. Steensby. 1' Bd. 1' Afd. 1907, 8°, 172 S.

Asien.

Die Hedschasbahn von Auler Pascha. Pet. Mitt. Erghft. 154, 80 S. med Illustr. og Kort (købt af Selskabet).

Die Täler des nordwestlichen Himalaya von Dr. Karl Oestrich. Pet. Mitt. Erghft. 155, 106 S. med talrige prægtige Illustr. og Kort (købt af Selskabet).